

2069

1) M. och. Bernat Stanisława ucrznicu.
Urodzona 1925 r. 4 maja.

8069

Ja wraz z rodzicami zostalam wywieziona z Polski 10 lutego 1940 roku, do Rosji. Na miejscu gozdzime 3eiej przysieto kilku entrawudristow, i raczeli pkeprobadrae rewizje. Dorniej powiedceli, aby sy ubierae i pakowae, i wziæ z soba zywnosci na trzy tygodnie. W takim szybkim tempie karali i zabierali do czasu bylo 40 min. Na progu w drzwiach stal ruski solnier z karabinem w ruku. Po kilku minutach podjechali przed mieszkanie same i pod karabinem wyprwadeli nas z mieszkania. Gony raliczkwalisiny sy na same powiedli nas na stacje. Na stacji staly juz wagony towarowe, czekaly nas. Na stacji od jezku i placu dzieci nie mi bylo slycha. Ladujemy sie do wagonow. Wagony zimne, brudne i ciemne. W wagonie ciasno, bo bylo od 60 do 70 osob. Na stacji stalismy trzy dni. Stalismy zamknzeci nie widzielisiny swiatu. Po trzech dniach wyjniesia na 5 min, i wokoto nas stali zandarmi z karabinami. Po 5 min. porapzedkali nas do wagonow, wagony poramykali na setaby, i ruszylisiny w drogę. jechalismy tak trzy tygodnie, po trzech tygodniach rajechalismy do Archangielstkiej oblasti, Plesieckiego rejonu, wiosiolka elata Gaby. Mieszkalismy na wiosiolku w drewnianych domach. Domy byly zimne i brudne. Do jednego mieszkania dawali 5 i 6 rodzin bylo 15 z 20 osob.

Wysłali nas było 650 osób. Na tym prosiolku
 mieszkałi też siewci, którzy byli donas bardzo wrogie
 usposobieni. Na drugi dzień poszliśmy do pracy.
 Praca była bardzo ciężka, bo pracowaliśmy
 w lasach. Przymuszali nas, aby każdego dnia wyro-
 normę. Bo gdy nie wyrobiliśmy normy, to specy-
 alnie wrócili uwagę. Gdy przywieźli coś do sklepu z odzieżą
 to nie można było kupić. Promydat z milicją
 chodzili każdego dzień, i sprawdzali czy kto nie został
 w baraku. Gdy kogoś przypadkowo zastali w baraku
 to zapisywali, i nie dostal już osiemset gram chleba,
 tylko dostal czterysta tak jak dostawali dzieci, starzy,
 i chorzy. A gdy się ktoś spóźnił do pracy już
cztery minuty, to oddawali pod sąd, i odbręcałi
część pieniędzy. Tak odbręcałi przez sześć miesięcy.
 W szpitalu obchodzono się bardzo dobrze, tylko
 z wyjątkiem tych, którzy chodzili do pracy. A ci,
 którzy nie chodzili do pracy, to wogule nie wrócili
 uwagi. Kobiet, które miały matę dzieci jeśli szły gdzieś
 do lekarza, aby kupić trochę litra mleka dla dziecka.
 To wracali z prót drogi, i przodzi z rewolwerem ustrak
 do samego prosiolka, i jeszcze się wygrałi. Potem
 wsadzali ich do zimnego mieszkania, i zamykali ich
 na kluc. W tej zimnicy siedziaty tak już dni.
 Niewolno było nawet podać im ięć, bo gdy zobaczyli
 to gdy zobaczyli że kto nie ięć to razem do
 drzwi zamykali. Wypuszczano ich tylko raz na dwa

w noc.) W Rosji było nam bardzo ciężko nie
 byliśmy przyzwyczajeni do ciężkich lesnych prae,
 i mroźnej zimy. Ludzie z ciężkich miast i głodu
 umierali. Moja mamusia tak smutna z głodu
 że leżała nieruchoma. Najmłodzy braciśki
 umarł. Od czasu do czasu przyjeżdżali z kinem,
 i wyświetlali filmy. Ale nikt na ten film nie
 chciał pójść, bo był głodny. Aż pewnego dnia
 to jest 24 października dowiedzieliśmy się że
 wyśca amnestia. Prawie wszyscy mężczyźni wyjechali
 do urbechstanu do wojska. Ponieważ tam tworzyła
 się polska Armia. Po niedługim czasie 22 stycznia
 wyjechaliśmy z głęboko Rosji. Pojechaliśmy na
 południe do urbechstanu. W czasie podróży umarł
 moja mamusia. Gdy pojechaliśmy do Bucharskiej
 obłasci, tam wyładowali nas z wagonów pod gołe
 niebo. Zostawili bez żadnej opieki pracy i chleba.
 Powiedzieli do nas idźcie gdzie chcecie, my nie
 mamy dla was chleba. Znowu zaczęli ludzie
 umierać, i wśród tych umarła i moja siostra.
 Tak rozpruszyło się moja rodzina, która liczyła
 dziesięć osób. Pożniej utworzone wojsko
 odolatam do ochronki, ponieważ nie mogłam
 pracować jak przekali i prosili jeść. Zywiliśmy
 się tylko tym, gdy się udało gdzieś w noc
 ztapić psa lub kota, jakiegoś urbeka albo
 rusina. To takie było nasze jedzenie.

W tak ciężkim i krytycznym położeniu zmarło
 otwornie w mojej obecności 200 ludzi.

Zmarł Nawrot ojciec i syn Pawłowski i syn
 Pelko Szymon Maria i Stepania. Zaleski Młody
 Marian Tadeusz i Teresa. Lipko Jakub Antonina
 Anna Stanisława Jan Helena Felicya i Franciszka
 I wiele innych, których mi było wymieniać.

Ja gdy zostalam sama bez wyjścia dowiedziałam się
 że jest zorganizowana Szkoła Yunacek, w Suwarach
 i Wreuskoje. Ja pojechałam do Wreuskoja, i tam
 wstąpiłam do Szkoły Yunacek.

Do Szkoły Yunacek wstąpiłam 5 czerwca.

14 nazwiska zmarłych

Pracę swoją przesłać

do...

I